

ТРИДЦЯТИРІЧНІ НАКОПИЧЕННЯ

Алла АКСЬОНОВА

Серед будівельних підприємств Чорнобильської зони відчуження ЗАТ «Укренергомонтаж» вважають старожилом, оскільки доля багатьох його працівників тісно переплелася більш, ніж на 30 років із усім, що охоплює поняття ЧАЕС. Цей будівництво станції, пізніше — будівельні роботи з ліквідації та мінімізації наслідків. Своє сьогодні вони теж віддають зоні відчуження, правда, нині на її перетворення в екологічнобезпечну систему. Тому природно, що у переддень свого професійного свята — Дня будівельника — на старожилів «Укренергомонтажу» накопуються спогади. Генеральний директор цього підприємства Григорій Денисенко з їх числа, і теж має про що згадати

Із самого початку будівництва ЧАЕС, як свідчить історична довідка, всі обставини пророкували цьому об'єкту фатальну долю. Стартові мляві та низькі темпи будівельних робіт ставили під загрозу зриву пуск 1-го енергблока, запланованого на 1975 р. Однак велика держава потребувала багато дешевої електроенергії, тому, оцінивши ситуацію, керівництво ЦК КП України спільно із Радою Міністрів УРСР видає 14 квітня 1972 р. Постанову «Про хід будівництва Чорнобильської атомної електростанції». У документі зазначається, що «Кременчуггесстрой» Міністерства енергетики і електрифікації СРСР повільно розгортає будівництво Чорнобильської атомної електростанції, план робіт в цілому не виконується, а будівельно-монтажні роботи виконуються на низькому інженерному рівні. При цьому допускаються великі втрати робочого часу будівельників, недостатньо використовується будівельна техніка. Дирекція атомної електростанції несвоєчасно і некомплектно видає на будівництво необхідну проектно-кошторисну документацію.

Що змінило ситуацію на краще, історія етапів будівництва ЧАЕС, на жаль, не озвучила. Однак...

Непростий, але пам'ятний 1972-й

15 серпня 1972 р. у фундамент головного корпусу було закладено перший кубометр бетону.

Персонал ЧАЕС у ті важкі дні прикладав максимум зусиль для забезпечення виконання робіт у встановлені урядом терміни. Будівельники, монтажники і експлуатаційний персонал самовідданою працею забезпечували пуск 1-го енергблока. Була організована цілодобова робота по критичних позиціях графіка пуску блока. Саме в цей рік й розпочав свою трудову біографію енергобудівельника на теренах ЧАЕС Григорій Петрович, як говориться, від рядового до генерала, тобто мається на увазі генерального директора.

— У той час, — згадує пан Григорій, — на будівництві були зосереджені найкращі сили енергобудівельників зі всієї України. І коли говорили, приміром, «Південенергомонтаж», «Спецатоменергомонтаж», ЮТЕМ або «Гідроелектромонтаж», чи «Центрелектромонтаж», то всі розуміли, що це Україна і її потужні та стабільні підприємства. На-

Вітальне слово

— Шановні працівники «Укренергомонтажу», енергобудівельники та будівельники Чорнобильської зони відчуження!

Від щирого серця поздоровляю усіх Вас із нашим професійним святом — Днем будівельника!

Вашими руками, професійним талантом і неоціненним досвідом зроблено багато в зоні відчуження для її реанімації після аварії 1986 року. За це Вам велика шана і дяка не тільки від мене, а від усіх громадян України. Однак для кінцевої мети — перетворення зони в екологічно безпечну систему — необхідно ще багато зробити. Тож бажаю Вам міцного здоров'я, трудової наснаги, благополуччя та процвітання.

З повагою генеральний директор
ЗАТ «Укренергомонтаж»
Григорій Денисенко

справді, «Укренергомонтажу» на той час як такого не було. Це вже після аварії з'явилося таке підприємство, бо хотіли зберегти висококваліфікованих фахівців із «Південенергомонтаж» та «Спецатоменергомонтаж», тому й об'єднали їх в одне підприємство. Колектив був великий — близько 1800 чоловік. Правда, на ЧАЕС будувати було вже нічого, 5-й і 6-й енергблоки, на жаль, так і залишились недобудованими. Можливо, й дарма?! Вони ж практично не постраждали. Можна було дезактивувати, добудувати та й запустити. Але ситуація, пам'ятаєте, яка була: шок, розгубленість. Тож ми підключились до ліквідації наслідків. Роботи вистачало. Між ліквідаційними роботами у зоні відчуження будували об'єкти життєдіяльності у Славутичі. Взагалі в Україні, напевне, нема куточка, де б ми не займалися професійною діяльністю. Якщо коротко, то це від Чорнобиля до Криму і від Славутича до Карпат. У 1997 році знову головними силами постраждали земля, щоб взяти участь у реалізації програми SIP, яка на той час ще й не мала цієї назви. Займалися також ремонтом кріплень вентиляційної труби 3 та 4 блоків ЧАЕС, а ще будували транспортну систему у зоні відчуження та підсилювали опори балок Б1 і Б2. Особливістю останнього завдання було те, що доводилося працювати всередині

об'єкта на високих відмітках в екстремальних умовах, пов'язаних з великими перепадами температур та високими радіаційними полями...

Так, все це було вже після аварії і в статусі працівників «Укренергомонтажу», який одним із перших серед будівельників зони відчуження і підприємств своєї галузі спробував бути не державним, а колективним підприємством. До цієї технокатастрофи — вони будували, щоб 14 грудня 1977 р. комісія підписала акт прийомки в експлуатацію 1-го енергблока ЧАЕС.

24 травня 1978 р. цей енергблок ввели на потужність 1000 МВт. Потім саме будівельники, монтажники й експлуатаційний персонал самовідданою працею забезпечували пуск на повну проектну потужність 2-го (1979 р.) і 3-го (1981 р.) та фатального 4-го (1984 р.). А вже 21 серпня 1984 р. на Чорнобильській АЕС вироблено 100 мільярдів кВт.год. електроенергії.

Головне — це здоров'я людей

Із кожним роком Григорій Петрович усе більше усвідомлює, що для нього, як керівника, головне...

— Здоров'я моїх підлеглих хвилює найбільше. Багатьох ми втратили: деяких на ліквідації у приборканні «мирного атома», інших — у мирному житті. Спеціальної статистики не ведемо. Це дуже жорстока і неприємна справа. Просто дізнавшись про чергову втрату, йдемо провсти в останню дорогу. Взагалі тих, з ким працював до аварії, залишилося мало. Це зараз захисні засоби відповідні виконуваний роботі. І різних приладів вистачає, які й сигнал, що час залишити небезпечний об'єкт, дадуть і рівень можливого радіонуклідного забруднення організму оцінять. Під час ліквідації наслідків аварії захищались від радіації «пелюстками». У них людина при виконанні роботи дуже швидко пітніє. Піт із радіоактивним пилом потрапляє на губи, — автоматично їх облизавши, і радіонукліди в організмі. Саме вони найнебезпечніші для людського організму. Особливо ті, що не є транзитними. Тож осідають у якомусь органі й тихенько його знищують. Щодо радіаційного опромінення, я маю на увазі гамма-опромінення, то людина до нього звикла. Радіація взагалі, за словами вчених, зародила у свій час життя на Землі. Для людського організму у безпечних дозах вона навіть корисна. Але у зоні відчуження не у всіх місцях вона є безпечною. Нині, за нормативними документами, будь-якому працівнику, не лише енергобудівельнику, при виконанні робіт у зоні відчуження дозволяється отримати не більше 2 Бер за один рік, і це має бути сумарна доза як зовнішнього, так і внутрішнього опромінення. Під час ліквідації наслідків аварії були дещо інші дозвільні норми: щодо зовнішнього, то дозволялось отримувати до 25 Бер, а в окремих місцях і 75, внутрішнє — зовсім не контролювалось.

А що після свята?

Як і понад 30 років тому: робота, виробничі проблеми й хвилювання. Нині

енергобудівельники «Укренергомонтажу» продовжують свою нелегку місію у Чорнобильській зоні відчуження. На порядку денному відповідальне завдання по спорудженню об'єкта фізичного захисту (спеціальної огорожі) території 4-го енергблока. Крім цього завдання, «Укренергомонтаж» виграв тендер на ремонтні роботи по укріпленню легкозбірних конструкцій об'єкта СВЯП-1, оскільки це сховище відпрацьованого ядерного палива зводилось ще за радянських часів і проектувалося під тодішні сейсмічні навантаження без урахування нинішніх природних катастроф (землетруси 5-6 балів за шкалою Ріхтера, буревії тощо). Відтак тепер воно потребує додаткового укріплення конструкцій. Чекають на підприємстві й на інші пропозиції, тому що себе зарекомендували як відповідальні виконавці. А потім наступний рік, і знову професійне свято.

P.S. Колектив Агентства «Чорнобиль-інформ» і його підрозділ газета «Вісник Чорнобиля» вітає всіх будівельників Чорнобильської зони відчуження із Вашим професійним святом! Бажаємо міцного здоров'я, трудових звершень, сімейного щастя та злетів і удач.

Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи оголошує відкритий конкурс на заміщення вакантної посади зі складанням іспиту:

заступник директора Департаменту кадрової політики.

Вимоги конкурсу: вища освіта відповідного професійного спрямування за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістра, спеціаліста; стаж роботи в державній службі на керівних посадах не менше 5 років, або стаж роботи на керівних посадах в інших сферах управління не менше 7 років, або стаж роботи за фахом не менше 10 років; досвід роботи в кадрових підрозділах та з управління персоналом; знання Конституції, законів України, указів Президента України та постанов Верховної Ради України, актів Кабінету Міністрів України, МНС України, інших нормативно-правових актів та рекомендацій Голодержслужби, Мінпраці, Мін'юсту, Пенсійного фонду України з питань проходження державної служби, служби цивільного захисту та роботи з кадрами; вільне володіння українською мовою; знання основних принципів законотворчої роботи, діловодства та роботи на комп'ютері.

головний спеціаліст відділу забезпечення проведення авіаційних пошуково-рятувальних робіт управління організації та проведення авіаційних пошуково-рятувальних робіт Державної авіаційної пошуково-рятувальної служби — 1 посада.

Вимоги конкурсу: вища освіта за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістра відповідного професійного спрямування, досвід роботи в органах виконавчої влади не менше 3 років або за фахом не менше 5 років; вільне володіння державною мовою; навички роботи з офісною технікою.

Термін подачі документів до конкурсу — місяць з дня опублікування.

Довідки про умови конкурсу за адресою: м. Київ, вул. О. Юнчара, 55.
Контактні телефони: 247-31-67, 247-31-75.